

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รายวิชาจิตรกรรม โดยบูรณาการวิธีการสอนศิลปศึกษาแบบมีหลักเกณฑ์เป็นพื้นฐาน (Discipline – Based Art Education) หรือ DBAE ของอาจารย์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาจิตรกรรม และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาศิลปศึกษา ในลักษณะการศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
2. กลุ่มตัวอย่างประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ลักษณะของเครื่องมือวิจัย
5. การรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ผลข้อมูล
7. การสรุปและรายงานผล
8. การนำเสนอผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูล

ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอน ความรู้ทางศิลปศึกษา ทฤษฎีการสร้างงานจิตรกรรม และแนวการสอนศิลปศึกษาแบบมีหลักเกณฑ์เป็นพื้นฐาน(Discipline – Based Art Education) หรือ DBAE

2. การกำหนดกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจง(purposive sampling) ได้แก่ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่

- อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาจิตรกรรม จำนวน 11 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาจิตรกรรม ในสาขาศิลปศึกษา
- นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 40 คน ที่ได้ผ่านการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ สุนทรียศาสตร์ ศิลปวิจารณ์ และรายวิชาจิตรกรรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองประกอบด้วยแบบสอบถาม สำหรับทั้งอาจารย์และนักศึกษา เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบเดียวกัน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสามารถจำแนกในรายละเอียดได้ดังนี้

4. ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

4.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองสำหรับอาจารย์และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในสาขาศิลปศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2

2.1 เป็นข้อคำถามสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาจิตรกรรม 3 ตามแนวการสอนศิลปศึกษาแบบมีหลักเกณฑ์เป็นพื้นฐาน หรือ DBAE จำแนกตามองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนดังนี้คือ ผู้สอน ผู้เรียน วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยได้กำหนดความหมายได้ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วย
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาจิตรกรรม โดยบูรณาการวิธีการสอนศิลปศึกษาแบบมีหลักเกณฑ์เป็นพื้นฐาน หรือDBAE เป็นคำถามปลายเปิด

4.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi – Structure interview) ซึ่งมีกรอบแนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย แต่ผู้วิจัยสามารถดัดแปลงข้อคำถาม โดยให้คงความหมายเดิม และถามข้อไหนก่อนหรือหลังก็ได้ตามสถานการณ์ เพื่อให้คำถามเป็นเรื่องเดียวกัน รวมทั้งยังสามารถตั้งคำถามข้อใหม่ เพิ่มเติม ใช้สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนรายวิชาจิตรกรรม ใน 7 ด้านดังนี้ ผู้สอน ผู้เรียน วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

4.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษาอย่างไม่เป็นทางการเพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
2. นำโครงร่างเครื่องมือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างเสร็จไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้ชัดเจนและเข้าใจยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณามาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง
5. นำแบบสอบถามมาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่กำหนด หาความเที่ยงของแบบสอบถาม(Reliability)โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (SPSS/PS + Statical Package for the Social Sciences / personal Computer) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Reliability) ของคอนบราค (Cronbach)
6. ผลจากการนำตัวอย่างแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา หาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ดังนี้คือ 0.95
7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มประชากรจริง

5. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังคณบดี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับกลุ่มอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาจิตวิทยา และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 โดยผู้วิจัยเดินทางเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5.2 การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาจิตวิทยา โดยนัดวันเวลา สถานที่ที่จะสัมภาษณ์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาจิตกรรม โดยบูรณาการวิธีการสอนศิลปศึกษาแบบมีหลักเกณฑ์เป็นพื้นฐาน ในครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (SPSS/PS + Statical Package for the Social Sciences / personal Computer) แบ่งการวิเคราะห์ตามเครื่องมือดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการประมวลผลข้อมูล เป็นหมวดหมู่ นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละด้วยสูตร แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 นำข้อมูลแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยได้กำหนดความหมายไว้ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50 – 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วย
1.50 – 2.49	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมาย และวิเคราะห์ โดยถือเกณฑ์ข้อมูลทางสถิติที่ได้ นำเสนอเป็นความเรียง

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ รวบรวม วิเคราะห์แยกประเภท และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

7. การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากแบบสัมภาษณ์ ในรูปแบบความเรียง และแจกแจงความถี่เป็นตารางประกอบคำบรรยาย และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตามค่าสถิติที่กำหนด แล้วสรุปผลการวิจัยตามจุดประสงค์ของการวิจัย

8. การนำเสนอรายงานผลการวิจัย

นำข้อมูลจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่ามาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นจึงนำเสนอในรูปแบบตารางและแผนภูมิประกอบความเรียงนำเสนอ ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ นำเสนอในรูปแบบความเรียง และนำมาแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละแล้วจึงนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย